EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 18. junija 2012

o preprečevanju zamud pri plačilih

(CON/2012/47)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 24. maja 2012 prejela zahtevo slovenskega Ministrstva za finance za mnenje o predlogu zakona o preprečevanju zamud pri plačilih, dne 12. junija 2012 pa je ECB prejela še revidirano verzijo predloga zakona (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter tretje alinee člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov[1], saj se predlog zakona nanaša na Banko Slovenije. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Namen predloga zakona

1.1 Predlog zakona ureja ukrepe za preprečevanje zamude s plačili v okviru vladnih prizadevanj za izboljšanje gospodarskih in poslovnih pogojev za mala in srednje velika podjetja. Po razumevanju ECB bo predlog zakona nadomestil Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih[2], ki je bil v preteklosti predložen v posvetovanje z ECB[3].

1.2 Predlog zakona opredeljuje plačilne roke in dolžnost vnosa denarne obveznosti v obvezni večstranski pobot pri pogodbah, sklenjenih med gospodarskimi subjekti ali med gospodarskimi subjekti in javnimi organi, pri katerih mora ena stranka dobaviti blago ali opraviti storitev, druga pa izpolniti denarno obveznost. Predlog zakona se ne uporablja, če je bil nad dolžnikom začet postopek zaradi insolventnosti v skladu z zakonom, ki ureja postopke zaradi insolventnosti[4].

1.3 Za pospešitev poplačila dolga in zaščito upnikov predlog zakona uvaja izvršnico, listino, s katero se dolžnik zaveže plačati v njej določen denarni znesek. Šteje se, da izvršnica vsebuje: (a) nepreklicno pooblastilo dolžnika upniku, da odredi izvršitev plačilne transakcije v breme dolžnikovih denarnih sredstev pri dolžnikovem ponudniku plačilnih storitev; in (b) nepreklicno soglasje dolžnika vsem

1 UL L 189, 3.7.1998, str. 42.

2 Uradni list Republike Slovenije, št. 18/11.

3 Glej mnenji CON/2011/25 in CON/2011/61. Vsa mnenja ECB so objavljena na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

4 Glej 3. člen predloga zakona.

svojim ponudnikom plačilnih storitev, da v breme dolžnikovih denarnih sredstev izvršijo plačilno transakcijo, ki jo odredi upnik[5].

1.4 Eden od namenov predloga zakona je tudi, da v slovenski pravni red prenaša Direktivo 2011/7/ES z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih[6], kar zadeva določitev plačilnih rokov in trenutek nastopa zamude.[7]

1.5 V skladu s členom 1(2) Odločbe 98/415/ES ECB ne izdaja mnenja o prenosu Direktive 2011/7/ES, ampak omejuje svoja stališča na učinke, ki jih ima predlog zakona na Banko Slovenije.

2. Neodvisnost Banke Slovenije

Uporaba predloga zakona za pogodbena razmerja Banke Slovenije

2.1 Predlog zakona se uporablja za javne organe, ki vključujejo Banko Slovenije[8], kar zadeva njena pogodbena razmerja zlasti na področju upravljanja. Peti člen predloga zakona pojasnjuje, da se predlog zakona ne uporablja za Banko Slovenije, ko deluje v okviru izključnih pristojnosti v skladu z zakonom, ki ureja Banko Slovenije, ali z drugimi zakoni ali predpisi Evropske unije, ki določajo izključne pristojnosti Banke Slovenije in pristojnosti Banke Slovenije kot sestavnega dela Evropskega sistema centralnih bank (ESCB). ECB pozdravlja to določbo, ki zagotavlja, da predlog zakona ne posega v naloge ESCB in Eurosistema, ki jih izvaja Banka Slovenije v skladu s Pogodbo in Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (v nadaljnjem besedilu: Statut ESCB), zlasti izvajanje denarne politike Unije. Kot je ECB priporočila že v prejšnjih mnenjih[9], bi zaradi jasnosti predlog zakona lahko še izboljšali, če bi se dodatno nanašal tudi na pristojnosti Banke Slovenije kot dela Eurosistema.

Nadzor nad izvajanjem predloga zakona

2.2 V 55. členu predloga zakona je opredeljeno, kateri nacionalni organi[10] nadzirajo izvajanje 31. in 35. člena predloga zakona[11] ter začnejo postopek o prekršku za s tem povezane kršitve predloga zakona. V skladu s predlogom zakona bo tudi Banka Slovenije predmet tega nadzora. Kot je ECB že poudarila v prejšnjih mnenjih[12], bi bilo treba za to, da bi popolnoma spoštovali centralnobančno neodvisnost, jasno določiti, da mora kakršen koli nadzor nad tem, ali se Banka Slovenije ravna po predlogu zakona, upoštevati njen status neodvisne centralne banke, kot je zajamčen po Pogodbi in Statutu ESCB.

---

5 Za več podrobnosti glej VI. del predloga zakona (39.-53. člen).

6 UL L 48, 23.2.2011, str. 1.

7 Za več podrobnosti glej II. del predloga zakona (10.-13. člen).

8 Glej 6. člen predloga zakona.

9 Glej odstavek 3.1 Mnenja CON/2011/25 in odstavek 3.1 Mnenja CON/2011/61.

10 Carinska uprava Republike Slovenije, Davčna uprava Republike Slovenije in Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

11 Dolžnost prijave denarne obveznosti v večstranski pobot in obvezna prijava denarne obveznosti iz menice v večstranski pobot.

12 Glej odstavek 3.3 Mnenja CON/2011/25 in odstavek 3.2.2 Mnenja CON/2011/61.

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 18. junija 2012

[podpis]

Predsednik ECB

Mario DRAGHI